

№ 150 (5180)

1974 წ.

ივლისი, ოთხშაბათი. შანი 3 ბა.

საპარტიო-სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოსდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

პროლეტარული გიგანობა

ბრძოლის დროს, როცა ლეილას სურათს ვეღებდი, ერთ-ერთმა კოლეგამ, ცოტა არ იყოს, ირონიულად მკითხა:

— რაო, მოშავალი ჩემიონი ფირზე გინდა აღბეჭდი?

ახლა, როცა ლეილა საპატიო კვარცხლებების უმაღლეს საფეხურზე იდგა, ნუ გამამტყუნებთ, რომ ამ ჩემს კოლეგას ნიშნისმიერებით გადავხვდები.

ბ. გარსაბაშვილი. (ჩვენი სპეც. კორ.)

ალმა-ათა.

სურათზე: ლ. ბერაძე ერთ-ერთი ბრძოლის შემდეგ. ავტორის ფოტო.

გრძობინვალე რევიანში

ა. მებრეველა დაგარსხა ი. კოლეში

დღევანდელი, 30 ივლისი (ტელეფონით, ჩვენი კორ.) მკითხველთა სიხვი ალბათ ძნელი წარმოსადგენია, რა უჩვეულო აუიოტაჟი იყო გუშინ შაბათობა ქალაქ დონეცკში. ეს გასაგები გახლდათ: ჯერ ერთი, ჩოგბურთულთა ასეთი რაზმის ასპარეზობის მოწვევით დონეცკელები პირველად გახდნენ; მეორე — ფინალური მატჩის გადარჩენის მისია დაკისრებული ჰქონდა ორ ცნობილ საბჭოთა ჩოგბურთელს — ა. მებრეველსა და თ. კაკულიას; მესამე — ერთ-ერთს უნდა შეეხებოდა მატჩის მთლიანი რაზმის სპორტსმენები მებრეველა და ჩეხოსლოვაკელი კოლეში. ყველას აინტერესებდა, შეძლებდა თუ არა ქართველი ჩოგბურთელი რევანსის აღებას შარშან 2 ივლისს ლონდონში უმბლდონის ტურნირის ფინალში დამარცხებისთვის (როგორც ცნობილია, გადამწყვეტი მატჩი კოლეშია, მოიგო ანგარიშით 6:1, 6:3, 6:3 და უამბლდონის ტურნირის ჩემპიონი გახდა).

დიახ, მდგომარეობა მატჩამდეც ძალიან დაძაბული იყო, რადგან სსრ კავშირის გუნდი აგებდა ანგარიშით 1:3 და დარჩენილი ორი შეხვედრა საბჭოთა სპორტსმენებს აუცილებლად უნდა მოეგოთ, მაგრამ ადვილი საქმე იყო კოლეშის დაგანა? სწორედ ამ ფაქტობით იყო შეპყრობილი დონეცკის შესანიშნავი სპორტურთა სტადიონის ტრიბუნებზე შეკრებილი მრავალი მკურნებელი. ერთი კი ცხადი იყო: როცა შეხვედრა უკიდურესად დაძაბული იქნებოდა, რადგან ერთ-ერთს ხვდებოდნენ თითქმის თანაბარი ძალის მებრეველი.

მებრეველი — კოლეში. სარბიულზე სიტუაციები კალეიდოსკოპით იცვლებოდა. მებრეველი არაფერს უთმობდნენ ერთმანეთს, ყოველი ქულისთვის დაძაბული ბრძოლა იყო ვარაუდებული. ორივე ჩოგბურთელი ვირტუოზულ ტექნიკას ავლენდა, ასე რომ, ტრიბუნებზე შეკრებილი წამით მოცულა არ მქონდათ. და მაინც, პირველი მატჩი სტუმრმა მოიგო — 6:4. ეს მებრეველსაც შეეძლო, მაგრამ სპორტი სპორტია და გამარჯვების სასწორი აუცილებლად ერთ მხარეზე უნდა გადახრილიყო.

მეორე მატჩიში სურათი არ შეცვლილა. ხან ერთი მებრეველი იყო წინ, ხან მეორე, მაგრამ ამკარად ჩანდა, რომ მებრეველმა უკვე ალღო აუღო კოლეშის თამაშის მანერას, საჭირო მომენტებში დროულად გადიოდა ბადესთან და აქ მისი უპირატესობა ეჭვს აღარ იწვევდა. კოლეშიამ მატჩიში მ გვიმის მოგება შეძლო, მებრეველმა — ექვსი. ანგარიში გათანაბრდა — 1:1. მესამე მატჩი პირველს ტყუპის ცალივით ჰგავდა და კოლეშიამ იმავე

ანგარიშით გამარჯვა — 6:4. ტრიბუნებზე უჩვეულო ყოფინა იყო, რასაკვირველია, ყველა თბილისელი ჩოგბურთელის ქომაგი გახლდათ. განსაკუთრებული არაფერს ჩაუდგინა რამე, მაგრამ ყოველი შემთხვევისთვის, მთავარი მსახი მაინც ხშირად აფრთხილებდა გულშემატკივრებს: „დაიცავთ სიჩუმე!“

გამარჯვა მებრეველმა — 6:3. ის, რაც მეოთხე მატჩიში მოხდა, ნამდვილად ძნელი ასაწერია. ისე ჩანდა, თითქოს მებრეველს მატჩის გადარჩენის ყველა გზა მოუჭრა კოლეშიამ, როცა დასწყისიდანვე ხელთ იგდო სადღვეში და წინ გავიდა გემების საქმარ მარაგით (4:1). იგი ახლოს იყო გამარჯვებასთან, მაგრამ ეს კოლეში არ ნიშნავდა გამარჯვებას. ალბათ ასე ფიქრობდა თბილისელი სპორტსმენი, რაც ამ მომენტში მოხდა, მართლაც დაუჭრებელია. ეტყობა, სსრ კავშირის ჩემპიონი ფსიქოლოგიაში ჩახედული კაცია, მან შეატყო, რომ კოლეში საბოლოო ზეიმისთვის ემზადებოდა, თავდაქრებულთა შეიპყრო და იოლი გზით უნდოდა გამარჯვებამდე მისვლა. ჩეხოსლოვაკელის ეს უშიშვრელო მოდუნება მებრეველმა მასზევ გამოიყენა. იგი მთელი ძალით ამოქმედდა, თამაშში ჩართო სპორტის ამ სახეობის ყველა ურთულესი ილითა და გემების ანგარიში გათანაბრა — 4:4. მომდევნო გემი თბილისელმა ადვილად მოიგო. ანგარიში გახდა 5:4 მებრეველის სასარგებლოდ. საქმარის იყო კოლეში გემის მოგებაც და გამარჯვების გზაზე ერთი ნაბიჯი უკვე გადადგმული იყო, მაგრამ კოლეშიამ კარგად გამოიყენა თავისი მოწოდება და მოიგო გემი (5:6). შემდეგ ასევე გააკეთა მებრეველმა და კვლავ დაწინაურდა (6:6).

როგორც ჩანს, კოლეში არ იყო მზად ასეთი „ფსიქოლოგიური ტრაგედიისთვის“ და ცოტა არ იყოს, შეცბა. მებრეველმა გამარჯვებამდე მოიკვანა პარტია, როცა ბოლო, გადამწყვეტი გემი „ნულზე“, ხოლო მატჩი ანგარიშით 6:1 მოიგო.

ხანგრძლივმა ორთაბრძოლამ ისე გაიტაცა მკურნებელი, რომ ოდნავად არ შეტყობია დაღლა. როცა სათამაშოდ თ. კაკულია და ფ. შალა გამოვიდნენ, ტრიბუნებზე კვლავ აუიოტაჟი სუფევდა. კაკულიას არ ვახსივრებია პირველი მატჩის მოგება (6:3). მეორეში თამაში უფრო თანაბარი გამოდგა, მაგრამ... როცა გემების ანგარიში 4:4 იყო, ისე ჩამონდგა, ბრძოლის გაგრძელება შეუძლებელი გახდა და იგი მეორე დღისთვის გადაიღო.

ლაშაში სარბოლო ბოძალები დიდი სიჩქარით მიაპობენ ზღვის ზედაპირს ბათუმის ყურეში. აქ მეცადონეობენ აქარის დოსაფის საზღვაო კლუბის წყალსამოტორო სპორტის სექციის წევრები. სექციაში გაერთიანებულია სულ სხვადასხვა ასაკისა და პროფესიის ხალხი: ინჟინრები, მეზღვაურები, სტუდენტები, მოსწავდეები. მათ შორის რესპუბლიკური და საკავშირო შეჯიბრებების პრეზიორებიც არიან.

სურათზე: სექციის ხელმძღვანელი, ქვეყნის მრავალგზის ჩემპიონი, სპორტის ოსტატი ბორის მამუორია სეუტერით რბოლის დროს. ნ. ანასტასიევის ფოტო. (საკლესი).

სისპარულის ცრემლები

... ყველაფერი იმით დაიწყო, რომ ლეილა ბერაძემ მოფარიაკვეთა ნახევარუნალოში ბრძოლის უფლებები მოიპოვა. მისგან მეტს არაფერს მოიხსოვებდა. თავდაპირველად არც თვითონ უფიქრია უკეთეს შედეგზე, მაგრამ მოხდა ისე, რომ გოგონა ფინალში გავიდა. აქ მან ორი მებრეველი დაამარცხა და მხოლოდ ერთხელ წაიბორცა, როცა მოსკოველმა ლეილა მებრეველმა ერთადერთი ჩხვლეტი აგრობა. მაშინ კი ლეილას ცრემლებით ავესო ცისფერი თვალები. მალე მას კვლავ უხმეს სარბიულზე. ისევე აქარუნებდა ფოლადის იარაღი, ისევე გამარჯვება და ისევე ბრძოლა...

და აი, ჩვენი მოფარიაკვეთა ჩაღდავეს პირისპირ დადა. თუ გაიმარჯვებდა, ჩემპიონი ხდებოდა, თუ დამარცხდებოდა — ერთს მინაწილეს შორის ბრძოლა თავიდან უნდა დაწყებულიყო.

ლეილას უკვე დამარცხებული ჰყავდა ისეთი ტიტულები მოფარიაკვეთები, როგორიც არიან სსრ კავშირის ჩემპიონი გოგონათა შორის ლარისა ცაგარაევა და საკავშირო პროფსაბჭოს ჩემპიონი ტატიანა ძაგოვეა (ორივე — რსფსრ).

ამასობაში ანგარიში გახდა 3:1 ჩაღდავეს სასარგებლოდ. მოსკოველს მხოლოდ ერთი ჩხვლეტი ამოიკრება გამარჯვებას, როცა ლეილამ კიდევ ერთი ქულა მოიპოვა, მერე — კიდევ ერთი. და აი, საბოლოო ჩხვლეტიც. გოგონას ცისფერი თვალები კვლავ ცრემლებით ავესო, ოღონდ ეს უკვე სისპარულის ცრემლები იყო.

ლეილა ბერაძე მოსწავლეთა XIII საკავშირო სპორტკაიადის ჩემპიონი გახდა. იგი ჰაერში აისრულეს მისმა თანაგუნდელებმა. ბიჭებმა საიდანღაც ყვავილებიც გააწიხეს. ჯერ კიდევ პირველი ფინალური

გეთსუთავტად მოკოვავალი თასი

ბრძნობლი, 28 ივლისი. საფრანგეთის ამ ქალაქში დამთავრდა მოფარიაკვეთა მსოფლიო ჩემპიონატი. ორ დასკვნით გუნდურ ტურნირში რაპირისტი ქალეებისა და დამწი მთფარიაკვეთების შეჯიბრების შედეგები გაუღნას ვერ მოახდენდა საერთო გუნდურ გამარჯვებაზე. მსოფლიო ჩემპიონატის მთავარი ჯილდო — „გუნდებთან დიდი პრიზი“ — გუნდური გამარჯვებისთვის უკვე მებრეველმა მოიპოვეს საბჭოთა მოფარიაკვეთებმა.

რაპირისტი ქალაქ გუნდური შეჯიბრების გადამწყვეტი შეხვედრაში საბჭოთა მოფარიაკვეთები (ე. ბელოვა, ვ. სიდოროვა, თ. კნიაზევა, ნ. გილიაზოვა, გ. ნიკონოვა) მებრეველებს უნგრელები იყვნენ. საბჭოთა სპორტსმენებმა მოიგეს ანგარიშით 9:7 და ოქროს მედლები მოიხვეჭეს. დაწიით მოფარიაკვეთა გუნდურ

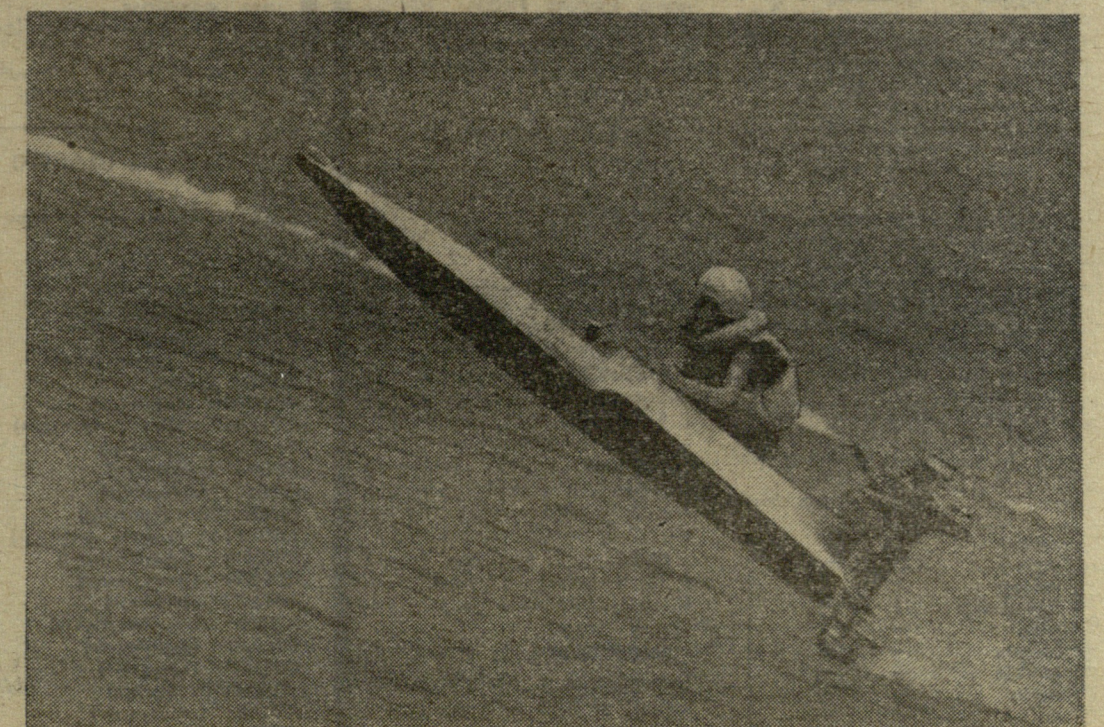
პირველოვის მორე მოქმედა

ჩვენს გაზეთში უკვე ვწერდით დაბრკოლებათა გადალახვაში ცხენოსანთა საკავშირო ჩემპიონატის შესახებ. ეს იყო ჩემპიონატის, თუ შეიძლება თქვას, პირველი მოქმედება, რომელიც მოლდავეთის ქალაქ უნგენში ჩატარდა. გუშინწინ მოსკოვის გარეუბანში დაიწყო ჩემპიონატის შეჯიბრებები ცხენოსნობის დანარჩენ ოლიმპიურ სახეობაში: სამჭიდსა და ცხენის გაწერისაში.

არმიელი ა. სოლდოხინი — 63 ქულა. გუშინ ცხენოსნობის მოწვეულო შეჯიბრება ყველაზე რთულ სახეობაში — საველე გამოცდაში. დღეს უფროსი ასაკის ცხენებით მოახარეს ჩემპიონატი მრბოლას დამთავრებენ და ესტაფეტას გადასცემენ ახალგაზრდა ცხენებით ამავე სახეობაში შეჯიბრების მონაწილეებს.

ასპარეზობა გახსნეს სამჭიდლეებმა. პირველი სახეობა იყო სამაწველი შეტა. საუკეთესო შედეგით დამთავრა ასპარეზობა მოსკოველმა არმიელმა ვ. ლანიუნინმა — 50,32 საჯარიმო ქულა. მეორე შედეგი ჰქონდა კვლავ არმიელ ცხენოსანს ვ. ტიშკინს — 64,87. III ადგილზეა მოსკოველი

როგორც მუდამ, დიდ ინტერესს გამოიწვევს „დიდი პრიზის გათამაშება“ რომლის პროგრამაც მთლიანად შეესაბამება ოლიმპიურს. ეს შეჯიბრება 1 აგვისტოს მოეწყობა. ჩემპიონატი დამთავრდება 4 აგვისტოს 3600 მებრევე სტიპალ-ჩეხით. პროგრამის ეს სახეობა საკავშირო შეჯიბრებაში უკვე მრავალი წელია არ შეუტანიათ.

სურათზე: სექციის ხელმძღვანელი, ქვეყნის მრავალგზის ჩემპიონი, სპორტის ოსტატი ბორის მამუორია სეუტერით რბოლის დროს. ნ. ანასტასიევის ფოტო. (საკლესი).

ქართული ზოგადი განათლება

ქანარის ქუნაქობა მიღებული

X I L L O

3. ხვარკალიაძე

თავისუფალ ჭიდაობაში მსოფლიო თასის გათამაშებას სულ რაღაც ორი წლის ისტორია აქვს...

ტურესი, რომელიც ადგილობრივმა მოსახლეობამ გამოიჩინა ტურნირისადმი...

სხვათა შორის, ასპარეზობის პროცესში მასპინძლებმა ჩამოსულებს განსვენ თავიანთი ჭიდაობა და ბოლო დღეს ერთობლივი შეჯიბრებაც კი მოაწყვეს...

დაწყდა, რომ ნაკრები ორ ნაწილად გაეყო. ესპანეთში გაემგზავრნენ ისინი...

ქუთაისი ცენტრალური სტადიონი. 29 ივლისი. „ტორპედო“ (ქუთაისი) — „კრილია სოვეტოვი“ (კუბინი) 1:1 (0:0)...

რომ ასპარეზობა გუნდური იყო და არა პირადი. საბჭოთა გუნდის წარმატება დაგვირგვინა მოდებამდე...

სსრ კავშირის გუნდის ბოლო შემადგენლობა აშშ-ს ნაკრებთან ფაქტიურად აღარაკეთარი მნიშვნელობა აქვს...

6. გოლაძე

რის ჩვენი სახელოვნო მოტივად გვიკარტოვებოდა, სწორედ მაშინ, 50-იან წლებში გამოვლინდნენ...

ლიდერი ინარჩუნებს პოზიციას

ახლა, როცა ცნობილია ძიუდოსიტა ბოლო საკავშირო ჩემპიონატის შედეგები...

რიგის ჩემპიონატში განსაკუთრებით დიდ წარმატებას მიაღწია ჯიბოია ნიჟარაძემ...

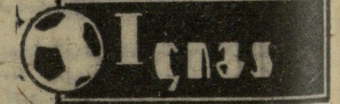

ქუთაისი. ცენტრალური სტადიონი. 29 ივლისი. „ტორპედო“ (ქუთაისი) — „კრილია სოვეტოვი“ (კუბინი) 1:1 (0:0)...

სსრ კავშირის პირველობა

მმტლამეზა პულეზი გაიჭმს

თუ ამ რი გუნდის შესვენდრათა ისტორიას გადავხედოთ უმაღლეს ლიგაში მათი გამოსვლების პერიოდში...

ძლიერად, კოლექტიურად, ფეხბურთელები კარგად არიან მომზადებული როგორც ფიზიკურად, ისე ტექნიკურად...

Table with 3 columns: Name, Points, Goals. Lists players like თბილისი, კიევი, მოსკოვი etc.

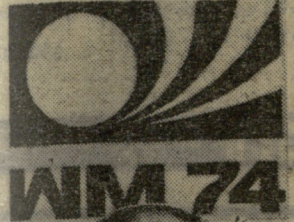
Table with 3 columns: Name, Points, Goals. Lists players like მსხუაში, მავსაშალო, საშუალო etc.

Table with 3 columns: Name, Points, Goals. Lists players like ბათიამაზაშაძის ცხრილი etc.

Table with 3 columns: Name, Points, Goals. Lists players like „დინამო“, „ნიპარა“ etc.

Table with 3 columns: Name, Points, Goals. Lists players like „სტროიტალი“, „კემპროვი“ etc.

მასწავლებლები... მოსაზრებათა რეკლამა

ბ. შორაძე

„ლელოს“ სამეცნიერო კორესპონდენტი მსოფლიოში X ჩამვირინატზე

ცენტრალურ ტრინიდადში, მთავრობის და პრესის ლოკალში, მოგვხვდნენ. ყველას არა აქვს ადგილი. ის კი არა, 6 და 7 ივლისის მატჩებზე დასასწრები ბილიტები მამასისხლად იყიდებოდა შავ ბაზარზე და ამიტომ მაყურებელი 2-3 საათით ადრე გაემართა სტადიონსკენ. ის გამოცდილია, არ მოტყუვდება და იცის, რომ ჯობია დილიდანვე მიხვდეს საძებრის და სათუოდ არ გაიხადოს აუტოკი-ვარი თავი. რამდენიმე საათით ადრე ყველა სტადიონზე, ყველა თავის ადგილზეა — ვინ დასაჯდომზე (ბედნიერები), ვინ დასაჯდომზე (ამაზეც დიდი მადლობა).

იქნება იფიქროთ, 2 საათი რა გაძლებს ცარიელ სტადიონზე, როგორ გეკადრებათ! სანახაობები იქ შეადრი-ღან იწყება. უკარგვეს ორკესტრები, ერთმანეთს ცვლიან მომღერლები, მოცეკვავეები, სარბენ ბილიკს წრეს წრეზე არტყამენ ქორეოგრაფიული გუნდები, ბავშვები, მოზრდილები. ლამაზ ტანსაცმელში გამოწყობილი ქალთა სასულე ორკესტრი მაყურებლებმა არა და არ გაუშვეს მწვანე მინდვრიდან და მის სასაიპოვნო პანგებს ტრინიდადში იყიდებოდა თან სდევდა საკმაოდ აწყობილი ექო. ყველა მოძრაობაში იყო, ყველა მონაწილეობდა ზეიმში. მაგრამ ერთმა: ეს ის ტრინიდადის არ გვერდით, ჩვენში რომ მღელვარე მოლოდინით, მორიდებული, ყრუ

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „ლელოს“ № 147, 148, 149.

გუნდით უცდიან დიდი მატჩების დაწყებას. აქაური ტრინიდადის — საგნებითა, ბაბილონის გოდოლი, რაც გენებათ!

მე პირდაპირ მენატრებოდა ჩემად გადამელაპარაკა რამე გვერდით მუდომი ამხანაგებისთვის, ახრთა გაცვლა-გამოცვლაში მიმეცა გზა ჩემი ფიქრებისთვის. გაგვიკონიათ? ისეთი ღრიალ-ცელია გარშემო, შორს, ბავარიის ტყეში ჩიტები ფრთხობდნენ და ცას აწყობდნენ გულგახეთქილი. ახალგაზრდებს რა უნდა უთხრა, როცა ხან-შესული, რესპექტებულად გამოწყობილი წესიერი ცოლ-ქმარი ზის და რაც ძალი და ღონე აქვთ აღრიალ-ბენ ღორბოტებზე, ყველანი რაღაცას აბრაზებენ, ამხრიალებენ, ახანზარებენ. არგენტინელებმა, რომელთა რაოდენობა გფრ-ში საკმარისად იყო, ასეთ სტიკს მიმართეს: თან ჩამოიტანეს ჩვეულებრივი ზომის სამზარეულო ტაფები და ლითონის ჯოხები მოხალისე მსოფლიო ჩემპიონატის ემბლე-მებით (ფიფა-ს თასის შემდგომი გათამაშება, როგორც იცით, არგენტინაში შედგება), დაარბიეს ტრინიდადში და ყველას თხოვეს — აბრაზუ-ნეთო. ეს მათი გუნდის დახმარებაცაა, რეკლამაც, შენ კი რა გენაღვლება, ყველაფერს რომ თავი დაანებო, პირ-ველხარისხოვანი ლითონისგან დაშა-დებული ტაფა გნებავს ნიუთად გქენ-ბა სამზარეულოში, გნებავს — სუვენი-რად.

ჩაიცვამთ თქვენ ჩოხა-ახალუხს და ხანჯლის ტრიალს შეუდგებით სტადიონზე? არა, ხომ? იქ კი ტრინიდადში ყველ ვიროვნულ ტანსაცმელში გამოწყობილი მოდიან, მოაქვთ დრო-შები, ტრანსპარანტები, ალუბარდები, ყველა ყვირის, ყველა ღრიალებს და იქმშია ვერ გაარკვევს ვისი მისამარ-თითაა ეს გაუთავებელი ქოთითი — ბრაზილიის თუ პოლონეთის, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის თუ პოლანდიის.

ეს ყურისწამებები კაკაფონია გლანს და გათავყვანებს შეურყეველ ადამიანს, გიფანტავს ყურადღებას, გაოგნებს. კიდევ კარგი პრეს-ცენტრში სიმრუდ-როვე იყო, მაღ-მაღ გადდიოდით იქ და სულს ვითქვამდით.

მე თქვენ დაგპირდით, რომ არ შე-გაწყობებთ მატჩების აღჭურვილ, ვინაიდან ტელევიზიით ნაჩვენები იქნა თითქმის ყველა უმნიშვნელოვანესი თამაში, მათ შორის გადამწყვეტი შე-ხვედრებიც. სიტყვას არ გადავალ და შეგვცდები მხოლოდ მატჩების საერთო სურათით, გუნდების მოკლე დახასია-თებით შემოვიფარდებ.

პოლონეთი — ბრაზილია. აქ წყდებოდა III ადგილის ბედი და არც ერთ მხარეს არ დაუკლია ცდა ჩაეტანა სამშობლოში ვერცხლის მედლები. ბრაზილიელთათვის ეს იყო ზრესტიუსის მატჩი, რეაბილიტაციის უკანასკნელი საშუალება, პოლონელები კი მსოფლიო ჩემპიონატების ისტორიაში არასოდეს ყოფილან ასე მაღლა ასული და ძა-ლებების მთელი დაძაბვით ცდილობდნენ წარმატებით დაემთავრებინათ გამარ-ჯვებათა ის სანგრძლივი ციკლი, რომელმაც მათ ასეთი დიდი ავტორიტეტი მოუტოვა დღევანდელ ფეხბურთში.

ერთ მატჩში, რაგინდ მნიშვნელოვან-ნიც უნდა იყოს იგი, ვერ გარდაქმნი-თამაშის სტილს, მანერას, ვერ გადად-გები სხვა ლიანდაგებზე, ხელწერას ვერ შეცვლი. მოტოსის თავისი მუშა-

ობის რეჟიმი აქვს, მას შეუძლია მოე-ცეს მატჩში, მაგრამ ურმით პერ-ში ვერ აფრინდება.

ამას ბრაზილიელებზე გამობო. ვინ-მემ რომ არ დამწამოს ტენდენციუ-რობა და წინასწარი განწყობა ბრაზი-ლიელთა მიმართ, წინასწარვე მოგას-სენებთ, რომ ამ სტილითების ავტო-რი ბრაზილიელთა პირველი თავყანის-მცემელი იყო 1958 წლიდან, როცა ბრძენი ვისენტე ფელას გუნდმა, დი-დის, პელეს, გარინჩას, სანტოსების სწორუპოვარმა გუნდმა, შეაზანსარა სა-ფეხბურთო სამყარო, თავდაყირა დაა-ყენა ყველა აღრინდელი დროშოქმე-ული წარმოდგენა ამ თამაშზე და თვალ-იპყრია მსოფლიოს, თუ რა ამოუწუ-რავი მადანია ფეხბურთი, რა ევოლუ-ცია შეიძლება განიცადოს ტექნიკამ, ტაქტიკამ, საერთოდ — საფეხბურ-თო აზროვნებამ. ბრაზილიელებმა მა-შინ მარტო მსოფლიო ჩემპიონობა კი არ მოიპოვეს, თავიდან შექმნეს ფეხ-ბურთი, მეორე ცხოვრება მისცეს ბრი-ტანეთის კუნძულზე ფეხბურთულ შესანიშნავ თამაშს. ის იყო ლამაზი ლეგენდა, წარმატები უღაპარი სინა-მიდვილეს. ათეული წლები ბატონობ-და სამხრეთამერიკელთა მიუწვდომე-ლი გუნდი ჩვენს პლანეტაზე და პელეს ხელმწიფებრივ პეგემონიას კიდითიდე-მე არ აქონდა შეზღუდული ფარგ-ლები. ყველას გვიხსავს პელე და მისი გუნდი, ზოგს ტელევიზიით, ზოგს — ცხადად და თუ სადმე არსებობს ცოცხ-ლად განსახიერებელი იდეალი ფეხ-ბურთში, ეს ბრაზილიის ნაერები იყო.

ბრაზილიელები არასდროს არ მისტი-როდნენ მერკანტილურ პრაქტიციზმს. თამაში მათთვის უპირველესად ყოფ-ლისა უწმინდესი ხელოვნება იყო და პელეს თითოეული პარტნიორი სულ ერთთავად იმის ცდაში იყო ამ ხე-ლოვნებით თვითონაც მიეღო კმაყო-ფილება და მაყურებელიც დაეტკო-თავისი ნამოღვაწით. მათ კარგად იცოდნენ, რომ თუკარში მთავარია სმი-ვა და არა დირექტორის კაბინეტი, ამ-იტომ ამ სცენაზე, როგორც ჭეშმარიტ სამსხვერპლოზე გამოქონდათ თავისი უბადლო ნიჭი.

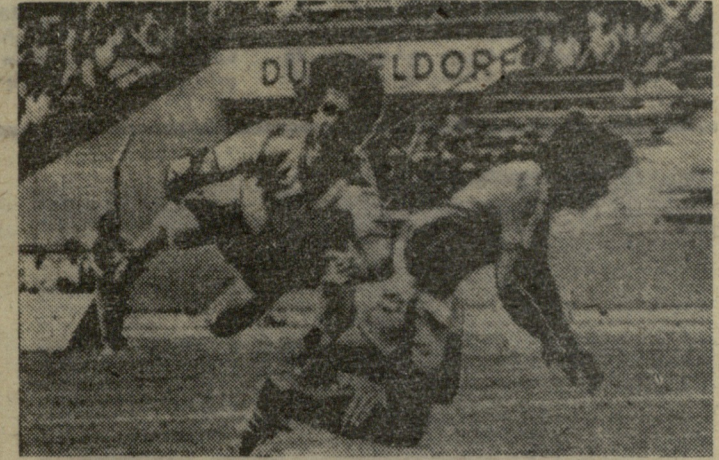
მე ასე ვფიქრობ — ვინ იცის კიდევ როდის გამეორდება ის ბრაზილიური თამაში, რომელსაც ჩვენ შევსწავართ? ჩვენს შეიღობვილებს შეიღობვილებში მივსწვრებთან კიდევ ახალ პელეს?

ბრაზილიელებმა უკანასკნელად მე-ქსიკის მსოფლიო ჩემპიონატში გაიბრ-წყინეს, როცა ახალი მსხვერპლი შეს-წირეს უზენაეს ზეგეს — ფეხბურთს და სამუდამო მფლობელობაში დაატყ-ვევეს მისი გამარჯვების ქალღმერთი — ნიკე.

მაგრამ ეს იყო დიდი კლასიკოსების — ჟილმარის და ბელინის, ნილტონ და ჯალმა სანტოსების, დიდის და გა-რინჩას, გერსონისა და ტოსტასის, ვა-ვასა და პელეს გუნდი, რომელსაც ყვე-ლაფერი, აბსოლუტურად ყველაფერი შეეძლო მასობრივ სცენებშიც, ქორთ-შიც და სოლურ პარტიკებშიც.

ის დრო წავიდა. სწორედ უთხრა ერთმა ბრაზილიელმა უურხალისტმა ვერბოელ კოლეგებს — თქვენნი ძალა ჩვენს სისუსტეშიაო. სისუსტეები კი ბრაზილიის აქლანდელ გუნდს საკმარის-ზე მეტი აქვს.

ბრაზილიელები მთელი ეპოქით ჩა-მორჩნენ თანამედროვე ფეხბურთს. ისინი თამაშობენ ნელა, აუჩქარებლად,

სურათზე: შვეციისა და ბულგარეთის გუნდების შეხვედრაში ან-გარიში არ გახსნილა — 0:0. ბულგარელთა მცველმა პენევა წამით და-ავჯიანა, ელსტრომმა მოასწრო თავით დარტყმა, მაგრამ ბურთი აცდა მიჯანს.

კუს ნაბიჯით. თითოეულ მცველს თავის გადაუდებელ და უპირველეს მო-ვალეობად მიჩნია შეასრულოს რაღაც ილითი, თუნდაც უსარგებლო, ზედმეტი, გამოუხადებარი, მაგრამ მაინც შეას-რულოს, შემდეგ გადასცეს ბურთი უხს-ლოეს პარტნიორს ნახევარდაცვის სა-ზში, რათა მანაც ხელახლა წამოიწყოს ზუსტად იგივე ამბავი, თვითონაც იკეროს გული ბურთის ტარებით (ეს კი ყველა ბრაზილიელ ფეხბურთელს კარგად შეუძლია) და საშუალება მის-ცეს მოწინააღმდეგის მოფიქრებულად, დინჯად, ნაჩქარებობს გარეშე მოა-წყოსროგოს დაცვაში ყოველგვარი საქმე-ის, რომ სხვები თამაშობენ სწრაფად, თვალის დახამამებში გადიან დიდ სიფრცველს, დროს არ კარგავენ უსარგ-ბლო დრიბლინგზე და განიცადაცე-მებზე, ბრაზილიელებს სრულიადაც არ აწყუბენ. მათი იდეალი ერთია — ბუ-რთის ტარება. ამის გამოა, რომ ამ გუნდმა 7 ჩატარებული მატჩიდან გფრ-ის სტადიონებზე თინში ვერც ერთხელ ვერ შეძლო მეტოქის კარის აღება, ერთხელ გაიტანა ერთი ბურთი და ერთხელაც — ორი (მე მხედველი-ბაში არა მაქვს ზაირის სუსტ ნაერ-ბთან ნათამაშეი მატჩი, სადაც ბრა-ზილიელები 5 ბურთის გატანის აუცი-ლებელი ალტერნატივის წინაშე იმ-ყოფებოდნენ, ვინაიდან წინააღმდეგ შემთხვევაში ეთიშებოდნენ გათამაშე-ბას, და რის ვინაჩრობით, რის გაჭირ-ვებით შეძლეს ამ ნორმის შესრულება. იუგოსლავიელებმა, მაგალითად, იმავე ზაირელთა კარი სულ იოლად აი-ღეს 9-ჯერ).

არასოდეს ჰყოლია ბრაზილიას ასე-თი სუსტი, უბილით, „გულკეთილი“ თავდასხმა. რომელიღაც უურხალის-ტმა საკმაოდ შესამინად შენიშნა ამის თაობაზე, რომ ბრაზილიელ ფორ-ვარდებს პლატონიური სიყვარული აქვთ მეტოქის კარისა, რომლისგანაც ვე-რაფერ სარგებლობას ნახულობენო. ეს „პლატონიურობა“ სწორედ იმაში გა-მოიხატა, რომ ჯაირონიო, დირსო, ვალდომირო, ალემირი და სხვანი შო-რიდან „კარშივედნენ“ მოწინააღ-მდეგ მეკარეებს და უმოწყალოდ კარ-გავდნენ ხელსაყრელ მომენტებს. ძალ-ზე სუსტად ითამაშეს ცეზარებმაც — პირველმაც და მეორემაც. ერთად-ერთი, ვინც ნამდვილი დიდი ფეხბურ-თელის სიმადლეზე იდგა, ეს იყო ქე-რათმიანი ფრანსისკო მარინო, ბრწყინ-ვალე ოსტატო, მაგრამ ძალზე უხეში, თავმუშაკებელი, აფექტიანი, კარგად ითამაშა ნახევარმცველმა რიველინო-მაც.

ერთადერთი, რაც ბრაზილიელებმა აჩვენეს ამ ტურნირზე, ეს იყო საჯარი-მო დარტყმების შესანიშნავი გათამაშე-ბა. ამაში კი ისინი შეუდარებელი ოს-ტატები არიან. ჯერ ერთი, საჯარიმოს გათამაშებისას ისინი ერთ ან ორ ფეხ-ბურთელს „პროვოკაციული“ მიზნით აგზავნიან მოწინააღმდეგის კედელში (წესით ეს არაა აკრძალული), რომ-ლებიც ხელს უშლიან მცველებს და-ფარონ კარი, ამ დროს რიველინო სხვადასხვაგვარ მახვილგონიერულ საშუალებებს მიმართავს საჯარიმოს გა-სათამაშებლად, ან პირდაპირი დარტყ-მის შესასრულებლად.

ყველაფერი შემოქმედების საწინაა-ღმდეგოდ ჩემმა ოპონენტებმა შეიძლე-ბა ის არგუმენტები მოიყვანონ, რომ ბრა-ზილიის პირველხარისხოვანი, საუკეთე-

სოდ ორგანიზებული დაცვა ჰყავს, რომელმაც მხოლოდ რიგით მეხუთე მატ-ჩში, 450-ე წუთზე გაუშვა ბურთი თავის კარში. მართალია, გუნდს შესანი-შნავი დაცვა გააჩნია, მაგრამ განა მარ-ტო დაცვით გაიტანდა თავს მსოფ-ლიო ჩემპიონი? ავი ვერც გაიტანა და დამით შემტყვი ფეხბურთის წინაშე. ბრაზილიის ნაკრების, აქ უკვე ექს-ჩემპიონის გამოსვლის შედეგებზე გე-ვრი დავიწყებთ, სპეციალისტები იტყ-ვიან თავიანთ ავტორიტეტულ სიტყვას, მაგრამ არა მგონია ვინმეს მოუბრუნ-დეს ენა და შეუდგეს მტკიცებას, რომ ბრაზილიელები უმარტოებლოდ ან უდიდებლო შემთხვევითობის გამო დაი-საჯნენ. ყველაფერი მოხდა კანონსო-მიერად, მოვლენა შესატყვისად, ძა-ლების რეალური შეფარდების პრინ-ციპით.

საფულეს ერთიანად კარგავს მდი-დარიც და ღარიბიც, საქმე მხოლოდ იმაშია, თუ რა იდო საფულეში, ბრა-ზილიელებს კი იქ ბევრი რამ აქონ-დათ: ჩემპიონობაც და დიდებაც, საყო-ველთაო პრიორიტეტიც და ნოვატორ-თა სახელიც. ისეთი შთაბეჭდილება დამრჩა, თითქოს, თუ ბრაზილიელ ოსტატებს არა ჰყავთ ისეთი ბელადე-ბი, როგორებიც მექსიკაში იყვნენ პე-ლესი, გერსონი, ტოსტაო, ისინი კარგა-ვენ მიზანსწრაფულობას და ტაქტი-კურ მთლიანობას. გამოდის რომ ცხვრე-ბის ფარა, რომელსაც ლომი უღვავს სათავსში, მართლაც ჯობია ლომების ჯოგს, რომელსაც ცხვარი ჰყავს მე-თაურად.

ერთი დამარცხება ზოგჯერ 100 გა-მარჯვებზე მეტია! მე შორს ვარ იმ აზრისგან, რა დადგა ბრაზილიური ფეხბურთის ვატეოლო, ვინაიდან გფრ-ში იგი წარსული დიდების იმე-დით ჩამოვიდა. როცა ბრაზილიელები დარწმუნდნენ, რომ პირველნი არ იყე-ნენ, გამოირკვა, რომ ისინი აღარც მეროენი ყოფილან, მხოლოდ დრიბლი-ნგებზე დამყარებული ფეხბურთი მოგვდა, ოღონდ დამარცხდა მაიავიკდათ მისი. ტყუილად როდი დარბოდა ბრაზილიის ნაკრების მწვრთნელი მარო ზაგალო გამალებული ფორტაპარტიო ხელში და ყურადღებით იღებდა გფრ-პოლან-დიის ფინალური მატჩის ვიზიონდებს. გუმწამელი მასწავლებლები დღეს მოწაფეთა როლში აღმოჩნდნენ და თვალსაჩინო მასალას აგროვებდნენ სა-სწავლად. ცნობილმა ბრაზილიელმა კომენტატორმა, ნაკრების მწვრთნელმა წარსულში ე. სოლდანიამ აქი ასეთი სიტყვებიც თქვა: თანამედროვე ფეხ-ბურთისთვის უბედურება იქნებოდა ბრაზილიას რომ მოეგო ჩემპიონობა.

მართლაც: ბრაზილიამ უფრო მე-ტი დაკარგა, ვიდრე ჩემპიონობა. მან დაკარგა საერთო პეგემონია, დაკარგა ფეხბურთის მოყვარულთა საყოველთაო სიმპათია და სელალა უნდა იბრძო-ლოს მისი მოპოვებისთვის. ბრაზილი-ელებმა ინგლისშიც განიცადეს მარც-ხი, ვიდრე ახლა, მაგრამ მაშინ მათ თანაურნიშნდნენ, სიმპათიით ეპყრო-ბოდნენ და აზრად არავის მოსვლია ეთქვა ჩემპიონის აღსასრული დადგაო. ბრაზილია, ეჭვი არ მეძარება, კვლავ იტყვის თავის სიტყვას, მაგრამ საამი-სოდ მას ან ახალი პელე სჭირდებ-ბა, ან... ან თამაშის სწავლა თავიდან.

(გაგრძელება იქნება)

სურათზე: შოტლანდიისა და ბრაზილიის გუნდების შეხვედრა-ში, რომელიც ფრედ დამთავრდა, ბრაზილიელები არაერთხელ იყვნენ ამგვარ კრიტიკულ სიტუაციაში. შოტლანდიელები უტყვედნენ ენერგიუ-ლად, მონდომებით, დიდი ძალეობით. ნახტომშია შოტლანდიელთა ცენ-ტრალური თავდამსხმელი ყორდანი. მეკარე ლეოა მზადაა ბრძოლაში ჩასაბმელად, ზურგიით დგას ბრაზილიელთა ნახევარმცველი ფ. მარი-ნიო (№ 6).

მასობრივი სტარტები წითელ მდინარეზე

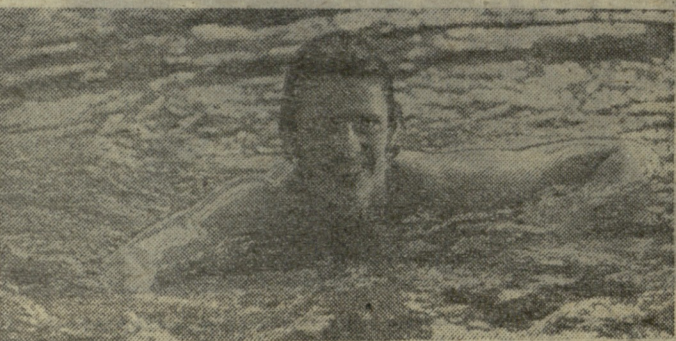
მდინარე თხაბინზე, წითელი მდინარის დელტის ერთ-ერთ ტოტზე, მოეწყო ვიეტნამის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში ერთ-ერთი ყველაზე ბოჰულარული შეჯიბრება — „გაჯიბა ბატანზე გამარჯვების ასპინძელი“. ვიეტნამში ომის დასრულების შემდეგ აღორძინდა ძველი ტრადიცია: მე-18 საუკუნეში თათარ-მონღოლ დამპყრობ-

ლებზე ვიეტნამელი ხალხის გამარჯვების აღსანიშნავად ყოველწლიურად ეწყობა მასობრივი შეჯიბრება გრძელ დისტანციებზე ცურვაში. მდინარის ნაპირზე ჩრდილოეთ ვიეტნამის საუკეთესო მოცურავეთა ასპარეზობის სანახავედ ათი ათასობით მაყურებელმა მოიყარა თავი. 57 ვაჟი (დისტანცია 7 კმ) და

83 ქალი შეუპოვრად იბრძოდა პირველობისთვის. გამარჯვებს ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის სამხედრო საზღვაო ძალების წარმომადგენელმა ნგუენ გა ტინმა და მანოელმა მოსწავლე გოგონამ ფამ თონ ჩომ. მოცურავეთა საშუალო ასაკი ასეთი იყო: ვაჟები — 21 წელი, ქალები — 19. შეჯიბ-

რებაში მონაწილეობდა ოთხი წლის მოსწავლე გოგონაც. ა. 805330. პანოა.

საქართველოს

გამოვლიდნენ ქვეყნის ჩემპიონები წყალქვეშა სპორტში. ტალიში მიმდინარე შეჯიბრების დროს რვა მსოფლიო რეკორდი დამყარდა. საბჭოთა სპორტსმენები ამ საეზოში კვლავ მოწინავენი არიან საერთაშორისო სარბიელზე.

სურათზე: მსოფლიო რეკორდებში და სსრ კავშირის ჩემპიონი 400 (3,29,7) და 1500 მეტრზე (14,14,0) ფარგლებით ცურავს, 19 წლის ლენინგრადელი სპორტსმენი ვ. ანდრევი.

დ. ირანსის ფოტო (საქდგია).

დიდი არჩევანი

საბჭოთა ტანმოვარჯიშეები ემზადებიან მსოფლიო ჩემპიონატისთვის, რომელიც 20-27 ოქტომბერს ჩატარდება ბულგარეთის საკურორტო ქალაქ ვანაში.

— ალსან იყო ცლა, რომ ბულგარეთისთვის ამ შეჯიბრების ჩატარებაზე უარი ეთქვათ, მაგრამ ტანვარჯიშის საერთაშორისო ფედერაციის (ფიგ-ი) სავანებო კონგრესმა, რომელიც ბულგარელი ამხანაგების მითხოვნით ჩატარდა ამა წინათ შვეიცარიის ქალაქ მონტრში, სამართლიანობა აღადგინა. სმების უმრავლესობით გაუქმდა ფიგ-ის აღმასკომის უკანონო გადაწყვეტილება, რომ ბულგარეთის ჩემპიონატის ჩატარების უფლება ჩამოერთმეოდა, რადგან მან არ ისურვა სასპარტო დამფას სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკის რასისტული რეჟიმის წარმომადგენლები, — განაცხადა საკავშირო სპორტკომიტეტის ტანვარჯიშის განყოფილების უფროსმა, სპორტის დამსახურებულმა ოსტატმა ი. ტიტოვმა. — აღმასკომის რეაქციულად განწყობილმა წევრებმა, რომლებსაც, სამწუხაროდ, ფიგ-ის პრეზიდენტი ა. პანდერი (შვეიცარია) ხელმძღვანელობდა, კონგრესზე ფიასკო განიცადეს.

ბულგარელი ამხანაგების პოზიციამ, რომელსაც საუკუნით იზარბუნენ ჩვენი ფედერაციის წარმომადგენლები, ფართო მხარდაპირა პოპულარული მსოფლიოში. რასისტებს, რომლებიც გარდამავალი არიან მთელი ოლიმპიური მოთაბობიდან, არც ტანვარჯიშულ შეჯიბრებებში უნდა გაეუხსნათ გზა. ამ აზრს გამოთქვამდნენ კონგრესზე სსრ კავშირის, გერმანიის, მონგოლიის, ლიბანის, იუგოსლავიის, ალბანიის, ჩეხოსლოვაკიის, ვენესუელის, ტუნისი-

სა და ბერის სხვა ქვეყნის წარმომადგენლები.

ვინ დიაცავს სსრ კავშირის სპორტულ ღირსებას ვანაში?

— ქალთა ნაკრებისთვის ბერი კანდიდატი გუგუც, — განაგრძო ი. ტიტოვმა. — ესენი არიან: როსტოველები ტურიზმზე და გროსდოვა, ბელორუსიის წარმომადგენლები — კორბუტი, კოშელი, სავინა და გორბიკი, ჩიმკეტელი კიმი, დრონოვა და სხვარულიც — საქართველოდან, მონაწილეები ბოლანოვა და სადი, ლენინგრადელი გორინინა და ზოგიერთი სხვა.

ვაგებიდან უდავო კანდიდატები არიან ოლიმპიური ჩემპიონები ახლრანოვი (ვლადიმირი) და კლიმენო (მოსკოვი). კარგ შთაბეჭდილებას ტოვებენ, აგრეთვე, მალევი (მინსკი), მარჩენკო (გროსნო), შამუგია (თბილისი), საფრონოვი (ლუბი), ტრიფონოვი (ვრონეჟი). განკურების შემდეგ თანდათან იბრუნებს ფორმას მიგელიანი (ერევანი).

— ჩემპიონატისთვის მზადება ძირითადად გასაძულზე დამთავრდა, ამასი თვითონ დარწმუნდა ფიგ-ის პრეზიდენტი, რომელიც ვანაში იყო, — განაცხადა ამ დღეებში მოსკოვში მყოფმა მომავალი ასპარეზობის პრეცედენტის ხელმძღვანელმა, ბულგარეთის გაზეთ „ნაროდენ სპორტის“ მთავარმა რედაქტორმა ი. დინგემა. — ბულგარეთში მოთმუნულად ელიან ამ უაღრესად საინტერესო შეჯიბრებას. თავს არ დაუზოგავენ, რომ ასპარეზობა კარგად ჩატარდეს.

ასპარეზობა ჩატარდება შესანიშნავ სპორტის სასახლეში, რომელიც თითქმის 5 ათას მაყურებელს იტევს. ვანაში ოქტომბრის დამლევს საუცხოო ამინდაა სოლომ — მზიანი

დღეებია, მაგრამ არ ცხელა. ტანმოვარჯიშეების, მხარეებისა და ქვინალისტების განკარგულებაში იქნება ქალაქ-კურორტის საუკეთესო სასტუმროები.

შემ მზალა შეჯიბრების აფიშები, ასე გასინჯეთ, მედლები და სიგელები კი.

ვ. ჯორჯიანი,
(საქდგის კორ.)

ყველასთვის სასარგებლო სასტუმარები

ქელსინკი, პრეზიდენტის სასახლეში, მოეწყო სახეობი ცენტრში, სადაც ფინეთის პრეზიდენტის უ-გ. კეკონენს გადასცეს... სასტუმროები. მალისა და ჯანმრთელობის შენარჩუნებისა და აღდგენის საორტული კავშირის წარმომადგენლებმა სასტუმროს გადაცემის დროს აღნიშნეს, რომ უფროსი აღმამეობის თანდათან იფუჭებენ ფისიკური წერტილის ბევრ ეფექტურ სახეს, რაც ბავშვობაში უყვარდათ. ერთ-ერთი ასეთი სახე სასტუმროებია — ჩვეულებრივი სასტუმრო თოკი, რომელიც ბავშვებისთვის საყვარელი გასართობი, დიდებისთვის კი — ფიზიკური ვარჯიშის საუცხოო საშუალებაა.

ბავშვები სასტუმროში მთელი წლის მანძილზე თამაშობენ მსოფლიოს ყველა კუთხეში. ძნელია მიიტანოს უფროსი აღმამი, რომელიც ბავშვობაში თვითონც არ ყოფილიყვნ გატაცებული ამ თამაშით. ძვირფასი სპორტული იარაღების შექმნა ყველას რადი შეუძლია, მაგრამ სასტუმროები სომ ყველასთვის მისაწვდომია. კავშირის აზრით, ჯანმრთელობის შენარჩუნების ეს უბრალო, მაგრამ ეფექტური საშუალება მისაღწეობის ფართო ფეხეში უნდა დაინერგოს.

შემთხვევითი როლია, რომ კეკონენს სასტუმროებში აშუქეს. ეს ტრადიციამაც განაპირობა, როცა ფინეთში სურთ გზა გაუხსნან რაიმე ახალ იდეას ან ფართო კამანია წამოიწყონ, პირველ ყოვლისა პრეზიდენტს მიმართავენ. თუ ვიქვით, სახელმწიფოში „კუროს კეიოულს“ აღნიშნავენ, პირველ ყოვლისა, პურს პრეზიდენტს მიართმევენ. როცა ახალი ხარის პროდუქციის ათვისება იწყებენ, საცდელ ვესუმპარს პრეზიდენტს გადასცემენ. ასეთია ტრადიცია. მაგრამ სასტუმროები პრეზიდენტს მარტო ამიტომ როდი გადასცეს. საქმი ისაა, რომ ყველგნის თავის დროზე კარგე სპორტსმენი იყო და ასაკე აქტიურად ვარჯიშობს. ამას წინათ პრეზიდენტის ჯანმრთელობა შეამოწმეს. დადგინდა, რომ ამ 74 წლის კაცს 40 წლის ჯანსაღი აღმამიანის ჯანმრთელობა აქვს. კეკონენი ყოველდღე 4-5 კილომეტრზე სეირნობს ან დარბის. შარშან შამთარში მან ონილაპურები გაიარა საერთო ჯამში 980 კილომეტრი.

პრეზიდენტმა ესაყვითლება გამოთქვა იმის გამო, რომ სასტუმროებში კვლავ აღმოაჩინეს და უფროსი აღმამიანების შორის მას თანდათან მეტი მოხმარე უნდა.

10 ათასი ცალი სასტუმროები, რომლებიც პირველად საცდელად გამოიტანეს ზანარზე, რამდენიმე დღეში გაიყვია.

ბ. მიაკინენი,
(საქდგის კორ.)

ქელსინკი.

პარკოვ-კორნოის მატრის რეკონსტრუქცია

სსრ კავშირის ჭადრაკის ფედერაციის პრეზიდენტმა დაამტკიცა მსოფლიო პირველობის პრეტენდენტების ა. კარბოვისა და ვ. კორნოის მატრის რეკონსტრუქცია.

ორთამბოლო სასკიმოდ გაიხსნება 15 სექტემბერს. 1 პარტია 16 სექტემბერს შედგება. მატრი გამართება კავშირების სახლის სექტორში დარბაზში, ოლინდ შეჯიბრებას ოთხი დღით 3. ჩაიკოვსკის სახელობის დარბაზში გადაიტანენ. გადაღებული პარტიები გათამაშდება კავშირების სახლის ოქტომბრის დარბაზში.

მატრის მთავარი მხარია საერთაშორისო დიდოსტატი და საერთაშორისო არბიტრი ა. თქელი (ბელგია).

მიზი მოადგილეა საერთაშორისო დიდოსტატი და საერთაშორისო არბიტრი ს. ფლორი (სსრ კავშირი).

მატრი გამარჯვებულად გამოცხადდება ის მოჭადრაკე, რომელმაც ხუთ პარტიას მოიგებს. თუ 24 პარტიაში ეს ვერც ერთმა ვერ შეძლო, მაშინ გამარჯვებულად ის შეტოქე გამოცხადდება, ვის სასარგებლოდაც იქნება მატრის ანგარიში.

ფინალურ მატრში გამარჯვებული 1975 წლის ივნისში შეხვდება მსოფლიო ჩემპიონ რ. ფიშერს. თუ ამ უკანასკნელმა არ ითამაშა, მსოფლიო ჩემპიონად პრეტენდენტი გამოცხადდება.

მსოფლიო პირველობა... მთქარიკაი რობოტებს შორის

5 აგვისტოს სტარტს აიღებს პირველი მსოფლიო ჩემპიონატი ჭადრაკში ელექტროგამომთვლელ მანქანებს შორის.

სასპარტოდ მიწვეულია 12 რობოტი 8 ქვეყნიდან. მათგან ოთხი, სსრ კავშირიდან. სარბიელზე გამოვა ელექტროგამომთვლელი მანქანა „კიოსა“, აშშ-დან — „კოსი“, ინგლისიდან — „ოსტატ“, შვეიცარიიდან — „ეილკლ ტელი“.

სპეციალისტების აზრით, მისალოდნელია უშედეგო ბრძოლა. მთავარ ფაქტორად ასახელებენ ამერიკულ რობოტს „ჩეს 4.0“-ს. ეს მანქანა აშშ-ის თხაბინ ჩემპიონია. ავტორებმა — ილინოისის შტატის ჩრდილო-დასავლეთის უნივერსიტეტის მათემატიკოსებმა — თავიანთი პირველი ასალი ტექნიკით აღჭურვეს.

ჩვენი „კოსი“ კარგადაა მომზადებული. შარშან იგი გაზეთ „კომსომოლსკია პრადის“ მკითხველებს ეთამაშა და საკირო გამოცდილება მიიღო. რობოტის შემქმნელი კოლექტივის ხელმძღვანელმა, ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა კანდიდატმა ვ. არლანაროვმა თქვა, რომ „კოსამ“ ისწავლა ფიქრი მეტოქის სვლის

დროსაც. მას შეუძლია ითამაშოს დებიუტი და ენდშილი თანამედროვე თეორიული რეკომენდაციების დონეზე.

პირველობის თავისი რეკლამები აქვს. პარტიის დროს კონტროლი ასეთია: პირველ 40 სვლაზე — 2 საათი, ყოველ მომდევნო ათ სვლაზე — 30 წუთი. ხუთსაათიანი თამაშის შემდეგ ტურნირის დირექტორს შეუძლია პარტია შეწყვიტოს და შედეგის დასადგენად გადასცეს, მაგრამ, თუ პარტიას ჩემპიონის გამოვლინების მნიშვნელობა ექნება, იგი ბლომდე გაგრძელდება.

რობოტს შეუძლია „გადამყოფობის“ გამო თამაში 20 წუთით შეწყვიტოს, ვიდრე შეაკეთებენ.

ტურნირი შვეიცარული სისტემით გაიხართება. შედგება ოთხი ტური. მეტოქეებს წილისყრა დასახელებს.

მანქანის მომსახურე პერსონალს რობოტის დამხარება სასტავად აკრძალული აქვს. მათ შეუძლიათ მანქანას „აქნობინ“ მხოლოდ მეტოქის მიერ სვლების მოთქვებისას დასაწყული დროის შესახებ. სვლები ტელეფონით გადაიცემა სტოკოლმში საკორდინაციო ცენტრში.

ყველაზე დიდი მოგება

ციფრა იყო გამოცხობილი. საერთო მოგება 17265 მანეთი შეადგინა!

ამ დღეებში ცნობილი გახდა, რომ ეს ბილეთი ეკუთვნოდა გარდაბნის რაიონის სოფელ წაქისის მცხოვრებს, „ბილეთსადაც“ მენაქანეს ა. ქობალიძის. მან „გააუქმა“ ჩვენი რესპუბლიკის ძველი ტელეკორდი, რომელიც აბილისელ ნ. ხუბრიცს ეკუთვნოდა და 12066 მანეთს უღრიდა.

ახლა კი „სპორტოტოს“ და „სპორტოტო-2“-ის მე-20 ტირაჟის შესახებ.

„სპორტოტო“: ხუთი ნომრის გამოცხობისთვის მოგება 1616 მანეთია, ოთხისთვის — 39, სამისთვის — 3.

„სპორტოტო-2“: ხუთი ნომრის გამოცხობისთვის მოგება 3146 მანეთია, ოთხისთვის — 63, სამისთვის — 3.

მე-20 ტირაჟში მოგებელი თანხა გაიქცა 1-დან 30 აგვისტოს ჩათვლით.

6. დონდაძე,
„სპორტოტო“ ზონალური სამმართველოს უფროსი ინსტრუქტორი.

კუბა ელის ხალხთაშორის ოსტატებს

კუბის სპორტული საზოგადოებრიობა ინტერესით ელის მოყვარულ მოკრივეთა პირველ მსოფლიო ჩემპიონატს, რომელიც 17 აგვისტოს დაიწება მავანის სპორტის სასახლეში. კუბისა და მთელი მსოფლიოს სპორტული ცხოვრების ამ მნიშვნელოვანი მოვლენის აღსანიშნავად გამოუშვეს კალენდარი და ნაირნაირი სუვენირები ჩემპიონატის ემბლემათ, აგრეთვე, სპეციალური სპორტული უფრანალი,

რომელშიც დაბეჭდილია შეჯიბრების პროგრამა და რეპორტაჟი მავანიდან 20 კილომეტრის დაშორებით მდებარე ბაზილან, სადაც კუბელი მოკრივეები ემზადებიან. მავანაში 70 ქვეყნის წარმომადგენლებს ელიან. მასპინძლები უკვე სერიოზულად, დიდი პასუხისმგებლობის გრძნობით ემზადებიან სტუმრების მისაღებად. ჩემპიონატისთვის მზადებას ხელმძღვანელობს სპორ-

ტის, ფიზიკური აღზრდისა და დასვენების ეროვნული ინსტიტუტი. შეჯიბრების მონაწილენი და მსახიბი კუბის დელაქლაქის ერთ-ერთი საუკეთესო სასტუმროში — „მავანა ლიბრეში“ იცხოვრებენ.

კუბის კრივის ფედერაციის პრეზიდენტის ვალდო სანტაგოს სხობით ემზადებიან სტუმრების მისაღებად. ჩემპიონატისთვის მზადებას ხელმძღვანელობს სპორ-

ტის, ფიზიკური აღზრდისა და დასვენების ეროვნული ინსტიტუტი. შეჯიბრების მონაწილენი და მსახიბი კუბის დელაქლაქის ერთ-ერთი საუკეთესო სასტუმროში — „მავანა ლიბრეში“ იცხოვრებენ.

კუბის კრივის მოყვარულები დიდ ინტერესს იჩენენ მსოფლიო ჩემპიონატისადმი. ერთხანს გადაწყვეტილი ჰქონდათ ტურნირი ერთ-ერთ უდიდეს სტადიონზე ჩატარებისათვის, რათა ყველა მსურველს ჰქონოდა მოკრივეთა

ბრძოლების ნახვის შესაძლებლობა. მაგრამ მეორე ამ იდეაზე უარი თქვს, ვინაიდან ამკვირე შეჯიბრებები დღემდე ყოველთვის დარბაზებში ტარდებოდა.

სპეციალისტთა აზრით, ექვი არ არის, რომ მავანაში მომავალი მსოფლიო ჩემპიონატი მაღალ დონეზე ჩატარდებოდა.

3. კოლიპაროვი,
(საქდგის კორ.)

პავანა.